

[Thomsen.]

Land som vort, et Land som Danmark, for de 90 pCt.s Vedkommende direkte eller indirekte kun har Landbruget at leve af, og Landbrugets, Hovederhvervets, Afkastningsevne bør derfor tages i Betragtning, naar der er Tale om en Udgift, som *kan* spares. En Del ærede Medlemmer ved, hvordan Forholdene i saa Henseende ligger, men den Omstændighed, at et Flertal aabenbart vil tolerere, at det kongelige Teater vedblivende suger Penge ud af Statskassen, ja, den tyder paa, at de ikke har forstaaet et Muk af det hele, ikke har forstaaet, hvordan der slides og slæbes for at holde Hjemmene oppe. At Bladene netop i disse Dage beretter om Landkommuner, der har en Ligningsprocent paa omkring ved 50, har aabenbart ingen Indflydelse paa den Afgørelse, her skal træffes.

Med Formandens Tilladelse vil jeg gerne nævne nogle Tal, som med tilstrækkelig Tydelighed siger, hvordan Stillingen er, ogsaa i de smaa Landbrug. De stammer fra en Rentabilitetstabel, udarbejdet af Forstander Overgaard, Ladelund, som sikkert ingen vil bestride er en Kapacitet paa dette Omraade. Denne Tabel viser, at Landbrugets Nettooverskud siden Kronens Pariføring har været følgende: 1926—27 ÷ 123 Kr. pr. ha, 1927—28 ÷ 101 Kr., 1928 et Overskud paa 4 Kr. pr. ha, 1929—30 ÷ 13 Kr., 1930—31 ÷ 131 Kr. og endelig i det sidst afsluttede Regnskabsaar 1931—32 et Minus paa 163 Kr. pr. ha.

Med disse Tal som Baggrund kan man roligt sige, at enhver ikke strengt nødvendig Statsudgift maa og skal spares. Alene af den Grund vil det være betimeligt at lade Teatret overgaa til privat Drift. Af Erfaring ved vi, at alt, hvad Staten økonomisk roder sig ind i, enten ender med Forskrækkelse, eller det hele bliver som i dette Forhold her en Forskrækkelse uden Ende.

Ja, siger man, men Teatret er en Kulturfaktor, som vi ikke kan undvære. Det er muligt, men maaske ogsaa den Side af Sagen netop vil faa bedre Betingelser under privat Drift. En stor Del af det, Teatret opfører, har efter min Mening meget lidt med Kultur at gøre, ja, medvirker ofte til at føre Udviklingen i den forkerte Retning. Som Kulturfaktor staar det, som privat Initiativ præsterer, aldeles ikke tilbage; det vil mange

sikkert i denne Vinter have faaet bekræftet ved at tilbringe en Aften i Betty Nansen-Teatret. Og hvad vilde privat Foretagsomhed ikke kunne byde, om den eventuelt gratis fik overladt Scenen paa Kongens Nytorv med de rige Traditioner, den har? I saa Fald var jo den økonomiske Side af Sagen løst.

Der er i Aarenes Løb ofret Millioner paa Teatret. Da den sidste Ordning blev truffet, udtalte den højtærede Undervisningsminister — som gentagne Gange citeret her —, at denne Ordning skulde, kunde og vilde holde, og i Tilfælde af at den mislykkedes, maatte Teatret gaa over til Privatdrift. Resultatet blev nye Millionudgifter og nu et nyt Forslag, som selvfølgelig ogsaa baade vil, kan og skal gaa — men desværre bliver det vel som hidtil for Skatteydernes Penge.

Det mest værdige for Rigsdagen vilde være at træffe en Beslutning i Overensstemmelse med Befolkningens Ønsker, og de gaar sandelig ikke i Retning af et nyt Prøveaar og ikke i Retning af nye Millionudgifter.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingerne og udsætte Mødet. Det fortsættes Kl. 7³⁰ i Aften.

Mødet udsat Kl. 5⁵ Em.

Mødet fortsat Kl. 7³⁰ Aften.

Forhandlingerne genoptoges.

Undervisningsministeren (Borgbjerg): Der er med Hensyn til Statstilskuddet til de private Skoler gjort nogle kritiske Indvendinger mod det Forslag, som er stillet af Ministeren og tiltraadt af Finansudvalgets Flertal. Jeg kan herved helt henholde mig til de Udtalelser, som er fremsat af Finansudvalgets Ordfører, det ærede Medlem Hr.